

III BO'LIM.

SOLIQ MAJBURIYATINI BAJARISH

9-bob. Soliq majburiyatini bajarishning umumiy qoidalari

85-modda. Soliq majburiyati

Soliq to'g'risidagi qonun hujjatlari bilan soliq to'lovchilar zimmasiga yuklatilgan soliqlarni va yig'implarni to'g'ri hisoblab chiqarish hamda o'z vaqtida to'lash majburiyati ularning soliq majburiyatidir.

Soliq to'g'risidagi qonun hujjatlari bilan soliq agentlarining zimmasiga yuklatilgan, o'ziga nisbatan ushbu shaxslar soliq agentlari deb e'tirof etiladigan munosabatlar doirasida soliqlarni to'g'ri hisoblab chiqarish, ushlab qolish va o'z vaqtida o'tkazish majburiyati soliq majburiyatiga tenglashtiriladi.

Soliq majburiyati ushbu Kodeks yoki boshqa soliq to'g'risidagi qonun hujjatlarida belgilangan asoslar mavjud bo'lganda yuzaga keladi, o'zgartiriladi va tugatiladi.

Har bir soliqqa nisbatan soliq majburiyati soliq to'lovchiga soliq to'g'risidagi qonun hujjatlarida belgilangan ushbu soliqni to'lashni nazarda tutuvchi holatlar yuzaga kelgan paytdan e'tiboran yuklatiladi.

86-modda. Soliq majburiyatini bajarish tartibi va muddati

Soliq to'lovchi o'zining soliq majburiyatini, agar ushbu Kodeksda boshqacha qoida nazarda tutilmagan bo'lsa, mustaqil ravishda bajaradi.

Yakka tartibdagi tadbirkor hisoblanmaydigan jismoniy shaxs bo'lgan soliq to'lovchining soliq majburiyati o'zga jismoniy shaxs tomonidan bajarilishi mumkin. Bunda soliq to'lovchi uning soliq majburiyati o'zga jismoniy shaxs

tomonidan bajarilishi natijasida olgan moddiy naf soliq solish maqsadlarida shu soliq to'lovchining daromadi deb e'tirof etilmaydi. O'zga shaxs o'zi tomonidan soliq to'lovchi uchun to'langan soliqning qaytarilishini talab qilishga haqli emas.

Soliq majburiyati soliq to'g'risidagi qonun hujjatlarida belgilangan muddatda bajarilishi kerak.

Soliq majburiyatini bajarish muddatlari kalendar sana yoki vaqt davri (yil, chorak, oy, o'n kunlik va kun) o'tishi bilan belgilanadi.

Muddatning o'tishi kalendar sanadan yoki muddatning boshlanishi belgilab qo'yilgan voqea yuz berganidan keyingi kundan boshlanadi. Soliq majburiyati ushbu majburiyatni bajarish muddatining so'nggi kuni soat yigirma to'rtga qadar bajarilishi kerak.

Agar soliq majburiyatini bajarish muddatining so'nggi kuni dam olish (ishlanmaydigan) kuniga to'g'ri kelsa, undan keyingi birinchi ish kuni muddatning tugash kuni hisoblanadi.

Soliq to'lovchi soliq majburiyatini muddatidan oldin bajarishga haqli.

Soliq majburiyatini bajarish muddati ushbu Kodeksning **97 — 102-moddalarida** nazarda tutilgan tartibda o'zgartirilishi mumkin.

Soliq to'lovchi tomonidan soliq majburiyatining bajarilmaganligi yoki lozim darajada bajarilmaganligi unga soliq organi tomonidan soliq qarzini to'lash to'g'risida talabnoma yuborilishi uchun asos bo'ladi.

Soliq to'lovchi tomonidan soliq majburiyati bajarilmagan yoki lozim darajada bajarilmagan taqdirda, soliq organlari ushbu majburiyatning majburiy tartibda bajarilishi yuzasidan ushbu Kodeksning **15-bobida** nazarda tutilgan choralarni ko'rishi va

(yoki) uning bajarilishini ta'minlashga doir ushbu Kodeksning **13-bobida** nazarda tutilgan choralarni qo'llashi shart.

87-modda. Soliq majburiyatining tugatilishi

Soliq majburiyati, agar ushbu moddaning **ikkinchi — to'rtinchi qismlarida** boshqacha qoida belgilanmagan bo'lsa, quyidagi hollarda tugatiladi:

soliq to'lovchi tomonidan soliq to'langanda yoki soliq agenti tomonidan o'tkazib berilganda;

soliq to'g'risidagi qonun hujjatlariga muvofiq soliq majburiyatini tugatish bilan bog'liq boshqa holatlar yuzaga kelganda.

Jismoniy shaxsning soliq majburiyati quyidagi hollarda tugatiladi:

mazkur shaxs vafot etganda;

uni vafot etgan deb e'lon qilish to'g'risidagi sud qarori qonuniy kuchga kirganda.

Vafot etgan yoki vafot etgan deb e'lon qilingan jismoniy shaxsning soliq qarzi ushbu Kodeksning **94-moddasida** belgilangan tartibda meros mol-mulkning qiymati doirasida merosxo'rlardan undiriladi.

Yuridik shaxsning soliq majburiyati quyidagi hollarda tugatiladi:

ushbu Kodeksning **91-moddasiga** muvofiq, byudjet tizimi bilan barcha hisob-kitoblar amalga oshirilgandan keyin u tugatilganda;

ushbu Kodeksning **92-moddasiga** muvofiq, byudjet tizimi bilan barcha hisob-kitoblar amalga oshirilgandan keyin u qayta tashkil etilganda.

88-modda. Soliq majburiyati bo'yicha da'vo qilish muddatlari

Soliq organi yoki boshqa vakolatli organ soliq tekshiruvini o'tkazishga, tekshiruv natijalari bo'yicha soliq to'lovchiga soliq qarzini uzish to'g'risida talabnoma yuborishga yoki soliq to'g'risidagi qonun hujjatlariga muvofiq to'lanishi lozim bo'lgan soliqlar miqdorini qayta ko'rib chiqishga haqli bo'lgan muddat soliq majburiyati bo'yicha da'vo qilish muddati hisoblanadi.

Agar ushbu Kodeksda boshqacha qoida belgilanmagan bo'lsa, soliq majburiyati bo'yicha da'vo qilish muddati, natijalariga ko'ra soliq majburiyati aniqlanadigan soliq davri tugaganidan keyin besh yilni tashkil etadi. Agar soliq majburiyatining yuzaga kelishi muayyan voqea yoki harakat bilan bog'liq bo'lsa, agar ushbu Kodeksda boshqacha qoida belgilanmagan bo'lsa, soliq majburiyati bo'yicha da'vo qilish muddati shu voqea yoki harakat sodir bo'lgan paytdan e'tiboran besh yilni tashkil etadi.

Ushbu Kodeks 84-moddasining **ikkinchi qismida** nazarda tutilgan hollarda da'vo qilish muddati soliq to'g'risidagi qonun hujjatlariga ko'ra soliq to'lovchi tomonidan soliq stavkasi, to'lanadigan soliq miqdori, soliq imtiyozlari yoki soliq chegirmasi qo'llanilishi va (yoki) soliqni to'lash muddati o'zgarishi bilan bog'liq shartlarning amal qilish muddatiga uzaytiriladi.

Soliq majburiyati bo'yicha da'vo qilish muddatining o'tishi fuqarolik qonun hujjatlariga muvofiq to'xtatib turiladi, uziladi va qayta tiklanadi.